Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (piąta izba)

z dnia 11 stycznia 2017 r.*

Odesłanie prejudycjalne — Współpraca sądowa w sprawach karnych — Decyzja ramowa 2008/909/WSiSW — Artykuł 7 — Przesłanka podwójnej karalności — Artykuł 9 — Podstawa odmowy uznania i wykonania oparta na braku podwójnej karalności — Obywatel państwa wykonującego skazany w państwie wydającym za nieprzestrzeganie orzeczenia organu władzy publicznej

W sprawie C-289/15

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Krajský súd v Prešove (sąd okręgowy w Preszowie, Słowacja) postanowieniem z dnia 3 czerwca 2015 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 15 czerwca 2015 r., w postępowaniu karnym przeciwko:

Jozefowi Grundzie

przy udziale:

Krajská prokuratúra Prešov,

TRYBUNAŁ (piąta izba),

w składzie: J.L. da Cruz Vilaça, prezes izby, M. Berger (sprawozdawca), A. Borg Barthet, E. Levits i F. Biltgen, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Bobek,

sekretarz: M. Aleksejev, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 25 maja 2016 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

— w imieniu rządu czeskiego przez M. Smolka oraz J. Vláčila, działających w charakterze pełnomocników,

— w imieniu rządu austriackiego przez C. Pesendorfer, działającą w charakterze pełnomocnika,

— w imieniu rządu słowackiego przez B. Ricziovą, działającą w charakterze pełnomocnika,

— w imieniu rządu szwedzkiego przez A. Falk, L. Swedenborga, C. Meyer-Seitz, U. Persson, E. Karlssona oraz N. Otte Widgren, działających w charakterze pełnomocników,

* Język postępowania: słowacki.

— w imieniu Komisji Europejskiej przez W. Bogensbergera, J. Javorskiego oraz S. Gruenheid, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 28 lipca 2016 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 7 ust. 3 i art. 9 ust. 1 lit. d) decyzji ramowej Rady 2008/909/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności lub inny środek polegający na pozbawieniu wolności – w celu wykonania tych wyroków w Unii Europejskiej (Dz.U. 2008, L 327, s. 27), zmienionej decyzją ramową Rady 2009/299/WSiSW z dnia 26 lutego 2009 r. (Dz.U. 2009, L 81, s. 24) (zwanej dalej „decyzją ramową 2008/909").

2 Wniosek ten został złożony w ramach postępowania dotyczącego uznania i wykonania w Słowacji karnego wyroku skazującego na karę pozbawienia wolności orzeczoną przez czeski sąd wobec Jozefa Grundzy.

Ramy prawne

Prawo Unii

3 Zgodnie z motywem 5 decyzji ramowej 2008/909:

„Prawa proceduralne w postępowaniach karnych stanowią kluczowy element zapewniający wzajemne zaufanie pomiędzy państwami członkowskimi w zakresie współpracy sądowej. Stosunki między państwami członkowskimi, które cechuje szczególne wzajemne zaufanie do systemów prawnych innych państw członkowskich, umożliwiają uznanie przez państwo wykonujące decyzji podjętych przez organy państwa wydającego. Dlatego też należy przewidzieć dalszy rozwój współpracy określonej w istniejących instrumentach Rady Europy dotyczących wykonywania wyroków w sprawach karnych, w szczególności w przypadkach, gdy wyrok w sprawie karnej dotyczy obywateli Unii, którzy zostali skazani na karę pozbawienia wolności lub środek polegający na pozbawieniu wolności w innym państwie członkowskim […]".

4 Artykuł 3 wspomnianej decyzji ramowej, zatytułowany „Cel i zakres stosowania", stanowi:

„1. Celem niniejszej decyzji ramowej jest określenie zasad, zgodnie z którymi państwo członkowskie, aby ułatwić resocjalizację osoby skazanej, uznaje wyrok i wykonuje karę.

[…]

3. Niniejsza decyzja ramowa ma zastosowanie wyłącznie do uznawania wyroków oraz wykonywania kar w rozumieniu niniejszej decyzji ramowej […].

[…]".

5 Zgodnie z art. 7 decyzji ramowej 2008/909, zatytułowanym „Podwójna karalność”:

„1. Następujące przestępstwa stanowią podstawę uznania orzeczenia i wykonania wyroku skazującego na karę pozbawienia wolności zgodnie z niniejszą decyzją ramową bez weryfikacji podwójnej karalności czynu, jeżeli w państwie wydającym są one zagrożone karą pozbawienia wolności lub zastosowaniem środka polegającego na pozbawieniu wolności w maksymalnym wymiarze co najmniej trzech lat, zgodnie z definicją tych przestępstw w systemie prawnym państwa wydającego:

— udział w organizacji przestępczej;

— terroryzm;

— handel ludźmi;

— wykorzystywanie seksualne dzieci i pornografia dziecięca;

— nielegalny obrót środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi;

— nielegalny obrót bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi;

— korupcja;

— nadużycia finansowe […];

— pranie korzyści [materialnych pochodzących] z przestępstwa;

— fałszowanie pieniędzy […];

— przestępstwa komputerowe;

— przestępstwa przeciwko środowisku […];

— udzielanie pomocy w nielegalnym przekroczeniu granicy lub w nielegalnym pobycie;

— zabójstwo, ciężkie uszkodzenie ciała;

— nielegalny obrót organami i tkankami ludzkimi;

— uprowadzenie osoby, bezprawne pozbawienie wolności i wzięcie zakładników;

— rasizm i ksenofobia;

— kradzież w formie zorganizowanej lub rozbój z użyciem broni;

— nielegalny obrót dobrami kultury […];

— oszustwo;

— wymuszenie rozbójnicze;

— podrabianie i piractwo produktów;

— fałszowanie dokumentów urzędowych i obrót takimi dokumentami;

— fałszowanie środków płatniczych;

— nielegalny obrót hormonami i innymi substancjami wzrostu;

— nielegalny obrót materiałami jądrowymi i radioaktywnymi;

— obrót kradzionymi pojazdami;

— zgwałcenie;

— podpalenie;

— przestępstwa należące do właściwości Międzynarodowego Trybunału Karnego;

— porwanie statku wodnego lub powietrznego;

— sabotaż.

[…]

3. W odniesieniu do przestępstw innych niż określone w ust. 1 państwo wykonujące może uzależnić uznanie wyroku i wykonanie kary od tego, czy odnoszą się one do czynów stanowiących przestępstwo także w świetle prawa państwa wykonującego, niezależnie od znamion przestępstwa, czy jego opisu [kwalifikacji].

4. Każde państwo członkowskie może przy przyjęciu niniejszej decyzji ramowej lub później stwierdzić w oświadczeniu złożonym w Sekretariacie Generalnym Rady, że nie będzie stosowało ust. 1. Oświadczenie takie można wycofać w dowolnym czasie. Oświadczenia takie oraz informacje o ich wycofaniu podlegają publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*".

6 Artykuł 8 decyzji ramowej 2008/909, zatytułowany „Uznanie wyroku i wykonanie kary", w ust. 1 stanowi:

„Właściwy organ państwa wykonującego uznaje wyrok, który został przekazany […], oraz niezwłocznie podejmuje wszelkie niezbędne środki w celu wykonania kary, chyba że właściwy organ postanowi powołać się na jedną z podstaw odmowy uznania i wykonania przewidzianych w art. 9".

7 Artykuł 9 decyzji ramowej 2008/909, zatytułowany „Podstawy odmowy uznania i wykonania", w ust. 1 lit. d) stanowi:

„Właściwy organ państwa wykonującego może odmówić uznania wyroku i wykonania kary, jeżeli:

[…]

d) w przypadku, o którym mowa w art. 7 ust. 3, oraz – gdy państwo wykonujące złożyło oświadczenie na podstawie art. 7 ust. 4 – w przypadku, o którym mowa w art. 7 ust. 1, wyrok odnosi się do czynów, które zgodnie z prawem państwa wykonującego nie stanowiłyby przestępstwa. W odniesieniu do podatków lub opłat, ceł i obrotu dewizowego nie odmawia się jednak wykonania wyroku na tej podstawie, że prawo państwa wykonującego nie nakłada tego samego rodzaju podatków lub opłat albo też nie zawiera tego samego rodzaju przepisów dotyczących podatków, opłat, ceł oraz obrotu dewizowego, co prawo państwa wydającego".

Prawo słowackie

8 Decyzja ramowa 2008/909 została transponowana do słowackiego porządku prawnego na mocy zákon č. 549/2011 o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej Únii (ustawy nr 549/2011 w sprawie uznawania i wykonywania orzeczeń skazujących na karę pozbawienia wolności w Unii Europejskiej), zmienionej ustawą nr 344/2012 (zwanej dalej „ustawą nr 549/2011").

9 W §§ 4 i 16 ustawy nr 549/2011 dokonano transpozycji do prawa słowackiego, odpowiednio, art. 7 i 9 decyzji ramowej 2008/909.

10 Zgodnie z § 4 ust. 1 ustawy nr 549/2011, który odpowiada art. 7 ust. 3 decyzji ramowej 2008/909, „orzeczenie może zostać uznane i wykonane w Republice Słowackiej, jeżeli czyn, w związku z którym wydano wyrok, stanowi przestępstwo zgodnie ze słowackim porządkiem prawnym […]".

11 Zgodnie z § 4 ust. 2 ustawy nr 549/2011, którym transponowano art. 7 ust. 1 decyzji ramowej 2008/909, w wypadku wniosku o uznanie i wykonanie orzeczenia dotyczącego przestępstwa, za które w państwie wydającym może zostać wymierzona kara pozbawienia wolności w wysokości przynajmniej trzech lat i które to przestępstwo w zaświadczeniu dotyczącym wydania wspomnianego orzeczenia zostało zakwalifikowane przez organ sądowy tego państwa poprzez odniesienie do jednej lub większej liczby kategorii przestępstw wskazanych w § 4 ust. 3 wspomnianej ustawy, sąd rozpatrujący sprawę nie przeprowadza kontroli podwójnej karalności.

12 W postanowieniu odsyłającym uściślono, że wskazane we wspomnianym § 4 ust. 3 ustawy nr 549/2011 kategorie przestępstw odpowiadają przestępstwom wskazanym w art. 7 ust. 1 decyzji ramowej 2008/909.

13 Paragraf 16 ust. 1 lit. b) ustawy nr 549/2001, który odpowiada art. 9 ust. 1 lit. d) decyzji ramowej 2008/909, stanowi, że „[s]ąd odmawia uznania i wykonania orzeczenia, jeżeli czyn, co do którego wydano to orzeczenie, nie stanowi przestępstwa zgodnie z porządkiem prawnym Republiki Słowackiej i jeżeli nie chodzi o procedurę określoną w § 4 ust. 2 i 3 tej ustawy". Jednakże „w odniesieniu do opłat i podatków, ceł i obrotu dewizowego nie odmawia się wykonania wyroku jedynie na tej podstawie, że w porządku prawnym Republiki Słowackiej nie nałożono tego samego rodzaju opłat lub podatków lub nie zawarto tego samego rodzaju uregulowań dotyczących opłat, podatków, ceł oraz obrotu dewizowego co w prawie państwa wydającego".

14 Zgodnie z § 348 ust. 1 lit. d) zákon 300/2005 Z.z., Trestný zákon (słowackiego kodeksu karnego), „[k]to czyni niemożliwym lub znacznie utrudnia wykonanie orzeczenia sądu lub innego organu władzy publicznej poprzez […] prowadzenie działalności, której dotyczy orzeczenie sądu lub innego organu państwa zakazujące tej działalności […], podlega karze pozbawienia wolności do dwóch lat".

Prawo czeskie

15 Zgodnie z § 337 ust. 1 lit. a) zákon nr 40/2009 Sb., Trestní zákoník (czeskiego kodeksu karnego), „[o]soba, która czyni niemożliwym lub znacznie utrudnia wykonanie orzeczenia sądu lub innego organu władzy publicznej poprzez […] prowadzenie działalności, która została jej zakazana w takim orzeczeniu lub w odniesieniu do której cofnięto jej odpowiednie uprawnienia na podstawie innego przepisu prawnego, bądź w odniesieniu do której utraciła ona owe uprawnienia […], podlega karze pozbawienia wolności do dwóch lat".

Postępowanie główne i pytanie prejudycjalne

16 W dniu 3 października 2014 r. Okresní soud v Chebu (sąd rejonowy w Chebie, Republika Czeska) skazał J. Grundzę, obywatela słowackiego, na łączną karę 15 miesięcy pozbawienia wolności za kradzież z włamaniem i za utrudnianie wykonania orzeczenia organu władzy publicznej, a mianowicie nieprzestrzeganie tymczasowego zakazu prowadzenia pojazdów, który orzeczono wobec niego w dniu 12 lutego 2014 r. w orzeczeniu wydanym przez Magistrát mesta Přerov (urząd miejski w Przerowie, Republika Czeska).

17 Wyrok z dnia 3 października 2014 r., do którego załączono zaświadczenie wskazane w załączniku 1 do decyzji ramowej 2008/909, został przekazany do Krajský súd v Prešove (sądu okręgowego w Preszowie, Słowacja) w celu uznania tego wyroku i wykonania wspomnianej kary w Słowacji.

18 W postanowieniu odsyłającym sąd ten uściślił, że rozpatrywane w postępowaniu głównym czyny zabronione nie zostały uznane przez organ sądowy państwa wydającego, a mianowicie Republiki Czeskiej, za przestępstwa wymienione w art. 7 ust. 1 decyzji ramowej 2008/909, w związku z czym wykonanie łącznej kary 15 miesięcy pozbawienia wolności jest uzależnione od ustalenia, czy wskazane w wyroku z dnia 3 października 2014 r. czyny stanowią przestępstwo także zgodnie ze słowackim porządkiem prawnym.

19 Wspomniany sąd powziął zaś wątpliwości w przedmiocie kwestii, czy przesłanka podwójnej karalności jest spełniona w wypadku czynów zakwalifikowanych jako „przestępstwo utrudniania wykonania orzeczenia organu władzy publicznej".

20 W tym względzie sąd odsyłający wskazuje, że § 348 ust. 1 lit. d) słowackiego kodeksu karnego – dotyczący przestępstwa polegającego na utrudnianiu wykonania urzędowego orzeczenia – odnosi się wyłącznie do orzeczeń sądów lub innego „słowackiego" organu, które podlegają wykonaniu na „terytorium Słowacji".

21 A zatem zdaniem sądu odsyłającego ocena czynu, za który skazano J. Grundzę w Republice Czeskiej, wskazuje in concreto na to, że nie chodzi o „przestępstwo" w rozumieniu § 348 ust. 1 lit. d) słowackiego kodeksu karnego, w zakresie, w jakim czyn ten nie odpowiada okolicznościom faktycznym stanowiącym przestępstwo polegające na utrudnianiu wykonania urzędowego orzeczenia w rozumieniu tego przepisu. Jozef Grundza został bowiem skazany za utrudnianie wykonania orzeczenia organu Republiki Czeskiej, które to orzeczenie wywołuje skutki jedynie na terytorium tego państwa członkowskiego.

22 Sąd odsyłający dąży także do ustalenia, czy – mając na względzie zamierzony w decyzji ramowej 2008/909 cel, a mianowicie ułatwienie resocjalizacji skazanej osoby, i to w szczególności poprzez rozwój współpracy między państwami członkowskimi przy wykonywaniu wyroków w sprawach karnych w wypadku takim jak rozpatrywany w postępowaniu głównym, w którym naruszono interes chroniony przez porządek prawny państwa wydającego – nie należałoby rozpatrzyć podwójnej karalności in abstracto, a mianowicie tak, jak gdyby naruszono interes chroniony w porządku prawnym państwa wykonującego.

23 W tych okolicznościach Krajský súd v Prešove (sąd okręgowy w Preszowie) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy art. 7 ust. 3 i art. 9 ust. 1 lit. d) decyzji ramowej 2008/909 […] należy interpretować w ten sposób, że przesłanka podwójnej karalności jest spełniona wyłącznie wtedy, gdy czyn, w związku z którym zostało wydane podlegające uznaniu orzeczenie, stanowi w świetle konkretnej oceny (in concreto) przestępstwo także w świetle prawa państwa wykonującego (niezależnie od znamion przestępstwa lub jego kwalifikacji), czy też do spełnienia tej przesłanki wystarczy, że czyn ten stanowi ogólnie (in abstracto) przestępstwo także zgodnie z prawem państwa wykonującego?".

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

24 Poprzez zadane pytanie sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 7 ust. 3 i art. 9 ust. 1 lit. d) decyzji ramowej 2008/909 należy interpretować w ten sposób, że przesłanka podwójnej karalności jest spełniona w sytuacji takiej jak rozpatrywana w postępowaniu głównym, w której o uznanie wyroku i wykonanie kary wniesiono w odniesieniu do czynów zakwalifikowanych w państwie wydającym jako „przestępstwo polegające na utrudnianiu wykonania urzędowego orzeczenia popełnione na terytorium państwa wydającego" i w odniesieniu do których w prawie państwa wykonującego istnieje podobnie zakwalifikowane przestępstwo, lecz dla celów wykazania takiego przestępstwa krajowy przepis tego ostatniego państwa wymaga, aby urzędowe orzeczenie zostało wydane przez jeden z organów działających na jego własnym terytorium.

25 Na wstępie należy stwierdzić, że aby udzielić użytecznej odpowiedzi na to pytanie, niewłaściwe jest opieranie analizy przesłanki podwójnej karalności na pojęciach oceny in concreto lub in abstracto.

26 W tym względzie w pierwszej kolejności należy wskazać, że w decyzji ramowej 2008/909, która stanowi instrument minimalnej harmonizacji, a w szczególności w jej art. 7, dotyczącym przesłanki podwójnej karalności, nie wskazano tych pojęć.

27 W drugiej kolejności, jak podkreślił rzecznik generalny w pkt 26 opinii, między państwami członkowskimi występują znaczne różnice, jeżeli chodzi o dokładne rozumienie wspomnianych pojęć w kontekście podwójnej karalności.

28 Aby udzielić odpowiedzi na przeformułowane w ten sposób pytanie, należy przypomnieć, że zgodnie z art. 7 ust. 3 decyzji ramowej 2008/909, co się tyczy przestępstw innych niż wskazane w wykazie 32 przestępstw określonych w ust. 1 tego przepisu, państwo wykonujące ma możliwość uzależnienia uznania wyroku i wykonania kary od przesłanki, aby czyny, których dotyczy wyrok, stanowiły przestępstwo także zgodnie z prawem tego państwa, niezależnie od znamion przestępstwa czy jego kwalifikacji. Innymi słowy, przepis ten umożliwia państwu wykonującemu uzależnienie uznania wyroku i wykonania kary od przesłanki związanej ze spełnieniem kryterium podwójnej karalności.

29 Odpowiednio w art. 9 decyzji ramowej 2008/909, dotyczącym podstaw odmowy uznania i wykonania, w ust. 1 lit. d) przewidziano możliwość, aby właściwy organ państwa wykonującego odmówił uznania wyroku wydanego w państwie wydającym i wykonania kary wymierzonej także w tym ostatnim państwie, gdy nie spełniono przesłanki podwójnej karalności.

30 Z postanowienia odsyłającego wynika, że czyny, za które został skazany J. Grundza, a w szczególności utrudnianie wykonania orzeczenia organu władzy publicznej, nie zostały uznane przez właściwy organ państwa wydającego – a mianowicie Republiki Czeskiej – za przestępstwa objęte art. 7 ust. 1 decyzji ramowej 2008/909.

31 W konsekwencji zgodnie z art. 7 ust. 3 decyzji ramowej 2008/909 uznanie wyroku z dnia 3 października 2014 r. i wykonanie łącznej kary 15 miesięcy pozbawienia wolności są uzależnione od stwierdzenia przez właściwy organ słowacki, że wskazane w tym wyroku czyny stanowią przestępstwo także zgodnie ze słowackim porządkiem prawnym, niezależnie od znamion przestępstwa czy jego kwalifikacji w państwie wydającym.

32 Uściślijszy powyższe, należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału przy dokonywaniu wykładni przepisu prawa Unii należy uwzględniać nie tylko brzmienie tego przepisu, lecz także jego kontekst oraz cele regulacji, której część on stanowi (wyroki: z dnia 16 lipca 2015 r., Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, pkt 35; z dnia 8 listopada 2016 r., Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, pkt 31).

33 W pierwszej kolejności, jeśli chodzi o brzmienie art. 7 ust. 3 decyzji ramowej 2008/909, podobnie jak rzecznik generalny w pkt 47 opinii, należy przypomnieć, że przepis ten ogranicza zakres oceny podwójnej karalności, wymagając, aby właściwy organ państwa wykonującego rozpatrzył, czy dane czyny „stanowią przestępstwo także" w świetle prawa krajowego tego państwa, i to „niezależnie od znamion przestępstwa, czy jego opisu [kwalifikacji]".

34 Jak wynika z samego brzmienia wspomnianego art. 7 ust. 3, niezbędną i wystarczającą przesłanką dla celów oceny podwójnej karalności jest okoliczność, że czyny, co do których w państwie wydającym orzeczono karę, stanowią także przestępstwo w państwie wykonującym. Z powyższego wynika, że nie wymaga się, aby przestępstwa były identyczne w obydwu rozpatrywanych państwach członkowskich.

35 Taki sposób wykładni znajduje potwierdzenie w sformułowaniu „niezależnie od znamion przestępstwa, czy jego opisu [kwalifikacji]" w państwie wykonującym, z którego to sformułowania jasno wynika – jak podkreślił rzecznik generalny w pkt 48 i 49 opinii – że nie jest wymagane dokładne pokrywanie się ani znamion przestępstwa, zakwalifikowanego, odpowiednio, w prawie państwa wydającego i w prawie państwa wykonującego, ani w zakresie nazwy lub klasyfikacji tego przestępstwa w odpowiednich prawach krajowych.

36 A zatem w przepisie tym określono elastyczność, z jaką właściwy organ państwa wykonującego dokonuje oceny przesłanki podwójnej karalności, zarówno w odniesieniu do znamion przestępstwa, jak i jego kwalifikacji.

37 A zatem zgodnie z samym brzmieniem art. 7 ust. 3 decyzji ramowej 2008/909 istotną okolicznością dla celów oceny podwójnej karalności jest pokrywanie się, po pierwsze, okoliczności faktycznych leżących u podstaw przestępstwa – wskazanych w wyroku wydanym w państwie wydającym – oraz po drugie, określonej w prawie państwa wykonującego definicji danego przestępstwa.

38 Z powyższych rozważań wynika, że przy ocenie podwójnej karalności właściwy organ państwa wykonującego powinien rozpatrzyć, czy wskazane w wyroku wydanym przez właściwy organ państwa wydającego okoliczności faktyczne leżące u podstaw przestępstwa podlegają także, jako takie, w sytuacji gdyby wystąpiły one na terytorium państwa wykonującego, sankcji karnej na tym terytorium.

39 W drugiej kolejności kontekst, w jaki wpisują się art. 7 ust. 3 i art. 9 ust. 1 lit. d) decyzji ramowej 2008/909, przemawia także na rzecz takiej oceny podwójnej karalności.

40 W tym względzie należy wskazać, że decyzja ramowa 2008/909, zgodnie z jej art. 26, zastępuje w stosunkach między państwami członkowskimi szereg aktów prawa międzynarodowego w celu wzmocnienia – zgodnie z motywem 5 tej decyzji – współpracy w zakresie wykonywania wyroków w sprawach karnych.

41 W odróżnieniu zaś od tych aktów prawa międzynarodowego decyzja ramowa 2008/909 opiera się przede wszystkim na zasadzie wzajemnego uznawania, która zgodnie z motywem 1 decyzji ramowej 2008/909 rozpatrywanym w świetle art. 82 ust. 1 TFUE stanowi „kamień węgielny" współpracy sądowej w sprawach karnych w Unii Europejskiej, która to współpraca – zgodnie ze wspomnianym motywem 5 – jest oparta na szczególnym wzajemnym zaufaniu między państwami członkowskimi do ich odpowiednich systemów sądowniczych (zob. podobnie wyrok z dnia 8 listopada 2016 r., Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, pkt 46, 47).

42 Zgodnie z art. 8 ust. 1 decyzji ramowej 2008/909 zasada wzajemnego uznawania skutkuje tym, że właściwy organ państwa wykonującego zasadniczo uznaje przekazany mu wyrok i niezwłocznie przyjmuje wszelkie środki, jakie są niezbędne dla wykonania kary.

43 Jak stwierdził rzecznik generalny w pkt 36 opinii, ta zasada wzajemnego uznawania skutkuje w szczególności ustanowieniem w art. 7 ust. 1 decyzji ramowej 2008/909 wykazu przestępstw, co do których wykluczono kontrolę podwójnej karalności.

44 Ponadto nawet w odniesieniu do przestępstw, których nie wskazano w tym wykazie, należy stwierdzić, że w art. 7 ust. 3 tej decyzji ramowej ustanowiono dla państwa wykonującego zwykłe uprawnienie do uzależnienia uznania wyroku i wykonania kary od okoliczności, aby spełniona została przesłanka podwójnej karalności.

45 W tym kontekście owo uprawnienie umożliwia państwom członkowskim, jak wskazał rzecznik generalny w pkt 68 opinii, odmowę uznania wyroku i wykonania kary w odniesieniu do zachowań, których nie uznają one za moralnie naganne i które nie stanowią zatem przestępstwa.

46 Z powyższych rozważań wynika, że przesłanka podwójnej karalności stanowi wyjątek od ogólnej zasady uznawania wyroku i wykonywania kary. W konsekwencji zakres stosowania wskazanej w art. 9 ust. 1 lit. d) decyzji ramowej 2008/909 oraz opartej na braku podwójnej karalności podstawy odmowy uznania wyroku i wykonania kary należy interpretować w sposób ścisły, aby ograniczyć wypadki odmowy uznania i wykonania.

47 W rezultacie ocena podwójnej karalności przez właściwy organ państwa wykonującego, do której to oceny odnosi się art. 7 ust. 3 tej decyzji ramowej, ma na celu rozpatrzenie, czy wskazane w wyroku wydanym przez właściwy organ państwa wydającego okoliczności faktyczne leżące u podstaw przestępstwa podlegałyby także, jako takie, sankcji karnej na terytorium państwa wykonującego, gdyby wystąpiły na tym terytorium.

48 W tym względzie sąd odsyłający wskazał, że rozpatrywane w postępowaniu głównym przestępstwo stanowi naruszenie wydanego przez czeski organ publiczny urzędowego orzeczenia i w konsekwencji naruszenie interesu chronionego przez Republikę Czeską, wobec czego w każdym wypadku przesłanka podwójnej karalności nie może zostać uznana za spełnioną.

49 Jednakże w ramach oceny podwójnej karalności właściwy organ państwa wykonującego nie powinien rozpatrywać, czy został naruszony interes chroniony przez państwo wydające, lecz czy – w wypadku gdyby rozpatrywane przestępstwo miało miejsce na terytorium państwa członkowskiego pochodzenia tego organu – uznano by, że został naruszony podobny interes chroniony prawem krajowym tego państwa.

50 W trzeciej kolejności należy przypomnieć, że zgodnie z art. 3 ust. 1 decyzji ramowej 2008/909 celem tej decyzji jest określenie zasad, zgodnie z którymi państwo członkowskie, aby ułatwić resocjalizację osoby skazanej, uznaje wyrok i wykonuje karę.

51 Ścisła wykładnia art. 9 ust. 1 lit. d) tej decyzji ramowej przyczynia się zaś do realizacji celu polegającego na ułatwieniu resocjalizacji osoby skazanej, w szczególności w sytuacji takiej jak rozpatrywana w postępowaniu głównym, w której osoba ta jest obywatelem państwa wykonującego.

52 W niniejszym wypadku z przedstawionych Trybunałowi dokumentów wynika, że J. Grundza został skazany przez czeski organ sądowy w szczególności ze względu na prowadzenie pojazdu mechanicznego na terytorium tego państwa członkowskiego pomimo istnienia wydanego przez czeski organ władzy publicznej orzeczenia, w którym zakazano mu prowadzenia pojazdu.

53 Aby dokonać oceny, czy w rozpatrywanej w postępowaniu głównym sprawie spełniona jest przesłanka podwójnej karalności, sąd odsyłający – zobowiązany do uznania i wykonania wyroku skazującego – powinien zatem rozpatrzyć, czy w sytuacji gdyby owe okoliczności faktyczne, a mianowicie prowadzenie pojazdu mechanicznego pomimo istnienia urzędowego orzeczenia zakazującego takiego

zachowania, wystąpiły na terytorium państwa członkowskiego pochodzenia tego sądu, podlegałyby one sankcji karnej w świetle prawa krajowego tego państwa. Jeśli taka sytuacja ma miejsce, przesłankę podwójnej karalności należy uznać za spełnioną.

54 W świetle wszystkich powyższych rozważań na zadane pytanie należy udzielić następującej odpowiedzi: art. 7 ust. 3 i art. 9 ust. 1 lit. d) decyzji ramowej 2008/909 należy interpretować w ten sposób, że w sytuacji takiej jak rozpatrywana w postępowaniu głównym przesłankę podwójnej karalności należy uznać za spełnioną, gdy wskazane w wyroku wydanym przez właściwy organ państwa wydającego okoliczności faktyczne leżące u podstaw przestępstwa podlegałyby także, jako takie, sankcji karnej na terytorium państwa wykonującego, gdyby wystąpiły one na tym terytorium.

W przedmiocie kosztów

55 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (piąta izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 7 ust. 3 i art. 9 ust. 1 lit. d) decyzji ramowej Rady 2008/909/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności lub inny środek polegający na pozbawieniu wolności – w celu wykonania tych wyroków w Unii Europejskiej, zmienionej decyzją ramową Rady 2009/299/WSiSW z dnia 26 lutego 2009 r., należy interpretować w ten sposób, że w sytuacji takiej jak rozpatrywana w postępowaniu głównym przesłankę podwójnej karalności należy uznać za spełnioną, gdy wskazane w wyroku wydanym przez właściwy organ państwa wydającego okoliczności faktyczne leżące u podstaw przestępstwa podlegałyby także, jako takie, sankcji karnej na terytorium państwa wykonującego, gdyby wystąpiły one na tym terytorium.

Podpisy